

Op deze en de volgende pagina's Barger Erfscheidenveen in de krant. Stukjes waarin het gewone leven in vroegere tijden tot uitdrukking komt. Niet alles wat in de krant heeft gestaan is hier vermeld. Zeer privacy gevoelige knipsels van echt persoonlijke aard zijn weggelaten. Dat zijn dan meestal uitspraken van de rechtbank. Wel vermeld uitspraken over "diefstal", waar je dan soms wel een vraagteken bij mag zetten, geweldpleging, want dat kwam in vroegere tijden nog wel eens voor, maar niet elke bekeuring voor het rijden zonder licht en soortgelijke. Ook verslagen van bijeenkomsten die de mensen nu niets meer zeggen zijn weggelaten. Geprobeerd is om van alles wat te vermelden, zodat een beeld gevormd kan worden wat er vroeger gebeurd is in Barger Erfscheidenveen. Bij elk krantenknipsel is, waar nodig, wat aanvullende tekst geplaatst. De eerste vermelding stamt uit 1893.

Op Vrijdag 13 Jan. 1893,
des morgens om 11 uur, ten huize van Gebr.
AKKERMAN te Nieuw-Amsterdam, zullen
publiek worden verhuurd:
Ten verzoeken van de NIEUW ECHTENS
VEEN-COMPAGNIE:
Onderscheidene Veenputten
in het Barger-Westerveen, **Barger-Erfscheiden-**
veen en Barger-Oosterveen

Nadat in 1880 een plan van vervening was opgesteld voor het Barger Erfscheidenveen werden verveners, zowel grote als kleine actief. De gronden waren door de splitsing en deling van de boermarke van Noord- en Zuidbarger ten name gekomen van de individuele rechthebbenden in die marke. De namen staan vermeld op de kaartjes in deel 1. De advertentie links vermeldt dat het veen in putten was verdeeld, welke men kon huren om het veen te vergraven, de turf te drogen en te verkopen, meestal aan schippers. Die huur of pacht beliep meestal meerdere jaren. De ondergrond bleef achter voor de eigenaar die het daarna kon laten ontginnen tot landbouwgrond. Linksonder twee berichten over een ruzie tijdens het laden van turf in een schip. Beladen van een schip was vaak vrouwenwerk. Rechtsonder een bericht over de tol die schippers moesten betalen voor het gebruik van de wijken en het open en dicht draaien van de daarin liggende bruggen.

Willem J. te Wilhelmsoord wordt beschuldigd op 17 Oct. in het **Barger-Erfscheidenveen** de arbeidster W. v. d. Velde, met wie hij daar aan het werk was, met de vuist in het aangezicht te hebben geslagen. Zij hadden twist over een kruiwagen. Bekl. beweert ter zelfverdediging te hebben gehandeld, daar er vijf vrouwen tegenover één man waren. Eisch 14 dagen gev.straf.

Linksboven uit de Provinciale Drentse en Asser Courant van 9 januari 1893.

Eronder uit het Nieuwsblad van het Noorden van 16 november 1898.

Linksonder over hetzelfde onderwerp maar dan uit de Provinciale Drentse en Asser Courant van 16 november 1898.

Rechtsonder uit de PDAC van 31 januari 1898.

Op de volgende bladzijden zullen voor de vermelde kranten afkortingen worden vermeld als

Nvhn, Pdac en NO (voor de Noord Ooster).

»Ik mus mie verdedigen, vief vrouluet tegen één persoon, dat was gien portuur», zegt Willem J. te Wilhelmsoord. Hij kreeg bij het turfladen te **Barger-Erfscheidenveen** op 17 Oct. l.l. ruzie met eenige vrouwen over een kruiwagen en gaf Wietske van der Velde een hevigen vuistslag in het aangezicht. Tegen J., die vroeger is veroordeeld — »maor 't is al zoo lang leden, da'k niet weet veur hoelang», zegt beklagde — wordt geëischt 14 dagen gev.straf.

DE GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Drenthe brengen ter kennis van belanghebbenden, dat bij Koninklijk besluit van 8 October l.l. no. 52 voor den tijd van drie jaren, alzoo tot 27 October 1901, is verlengd de bij Koninklijk besluit van 9 September 1895 no. 17 aan Jhr. Mr. A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN te Assen verleende concessie tot **heffing van een atvaart- of bruggeld** van de turf, gegraven op gronden, tot welker vervening bij Koninklijk besluit van 29 December 1880 no. 18, concessie werd verleend en vervoerd wordende door de Hoofdwijk in het **Barger-Erfscheidenveen** en dat die heffing zal geschieden bij afvaart aan de brug in den Heerendijk, ten bedrage van f 0.05 per scheepston van de met turf geladen schepen. Assen, 28 October 1898.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN SWINDEREN, Voorzitter.
G. W. VAN DER FELTZ, Griffier.

I. Het bouwen van een School met 4 lokalen te Emmer-Compascuum;

II. Het bouwen van een School met 3 lokalen te Barger-Erfscheidenveen, nabij Nw.-Amsterdam;

III. Het met 2 lokalen vergrooten van de School te Barger-Oosterveen.

Gedrukte exemplaren van het bestek en de teekening zijn tegen vooruitbetaling van f 1.— per stel, van elk der perceelen I, II, III gemeld afzonderlijk, te bekomen bij den Gemeente-architect, door wien aanwijzing zal worden gedaan op het terrein als volgt:

te Emmer-Compascuum op den 26 Januari, des voormiddags tusschen 11 en 12 uur. Samenkomst bij den logementhouder B. SMIT aldaar; te Barger-Oosterveen den 27 Januari, des voormiddags tusschen 10 en 11 uur. Samenkomst bij de school aldaar;

te **Barger-Erfscheidenveen** den 27 Januari, des namiddags tusschen 1 en 2 uur. Samenkomst in 't Hotel VAN DALEN te Nw.-Amsterdam.

Emmen, den 17 Januari 1903.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Burgemeester, A. F. MEIJER.
De Secretaris, HILB. TIJMES.

NIEUW-AMSTERDAM, 13 Jan. De nieuw gebouwde o. l. s. te **Barger-Erfscheidenveen** is voor een paar dagen in gebruik gesteld. De heeren Koopmans en Lunshof, de 1e als hoofd, de 2e als onderwijzer, geven onderwijs. Moest in Mei 1903 aan kinderen, die den leeftijd van 6 jaren reeds hadden bereikt, wegens gebrek aan plaatsruimte, de toegang aan school I worden ontzegd, thans is hierin een gunstige verandering gekomen doordat de ouders van d. g. kinderen er attent op worden gemaakt, dat er thans in beide scholen ruimschoots plaats gekomen is. Blijkbaar zal zulks door velen met welgevallen worden vernomen.

Links de aanbesteding van de te bouwen school in het Barger Erfscheidenveen.

Advertentie uit de pdac van 20 januari 1903.

Rechtsboven een advertentie uit dezelfde krant van 18 september met de voordracht voor het te benoemen hoofd van de school.

Linksonder een bericht uit het nvhn van 13 januari 1904 waaruit blijkt dat de school klaar is en is geopend en dat Koopmans en Lunshof de onderwijzers zijn.

Rechtsmidden een bericht uit het Nieuws van de Dag van 25 maart 1904 van de gunning van een te bouwen onderwijzerswoning is gegund aan de aannemer J Oldenkamp.

En rechtsonder een bericht dat op 14 december 1904 de gemeente een voordracht heeft gedaan voor een nieuw hoofd der school. De meesters Koopmans en Lunshof zijn kennelijk al weer vertrokken en tussentijds is K Hoogeveen aangetrokken die nu fungeert als waarnemend hoofd en zal worden benoemd tot hoofd der school. Ongetwijfeld zal er toen nog een meester of juf actief zijn geweest aan de school.

EMMEN, 16 Sept. De voordracht voor hoofd der school te **Barger-Erfscheidenveen** bestaat uit de heeren: T. Koopmans, onderw. te Erica; J. Kuipérus, h. d. s. te Klazinaveen, en K. M. de Haas, onderw. te Nieuw-Amsterdam.

Te Emmen (Dr.) is een zeer belangrijke aanbesteding gehouden van scholenbouw met onderwijzerswoningen. Het aantal inschrijvers, allen uit de Noordelijke provinciën, bedroeg ruim 40. Gegund werden de volgende perceelen:

Aan J. Wever te Musselkanaal perc. 1, een school met 4 lokalen te Wierdingerveen voor f 15,164, en perc. 2 een onderwijzerswoning aldaar voor f 5758.

Aan W. Westerbaan te Barger-Oosterveen perc. 3, een school met 4 lokalen te Barger-Oosterveen voor f 16,040, en perc. 4 een onderwijzerswoning aldaar voor f 5367.

Aan J. Oldenkamp Jr. te Nieuw-Amsterdam perc. 5, een onderwijzerswoning te **Barger-Erfscheidenveen** voor f 5555.

Aan J. Halm Jr. te Ter Apel perc. 6, een onderwijzerswoning te Emmer-Compascuum van f 6100.

Aan M. van Buiten te Nieuw-Amsterdam perc. 9, een hulpschool te Barger-Oosterveen voor f 8900, en perc. 10 een onderwijzerswoning aldaar voor f 4600.

De perceelen: 7 een hulpschool te Amsterdamscheveld; 8, een onderwijzerswoning aldaar; 11, een hulpschool te Roswinkel en 12, een hulpschool te Nieuw-Dordrecht, zullen opnieuw worden aanbesteed, wijl alle inschrijvers boven de begroting waren.

EMMEN, 14 Dec. De voordracht h. d. s. **Barger-Erfscheidenveen** 1. K. Hoogeveen, waarn. h. d. s., 2. S. Beijer, Eeserveen. 3. F. ten Kate, Beerta.

bencemde commissaris ten deze een andere meening is toegedaan en er derhalve van het plan tot splitsing wordt afgezien.'

Men vindt te Nw. Amsterdam 1 Herv. kerk, 1 Chr. Geref. kerk, 1 Geref. kerk, 1 Israël. kerk, te Amsterdamscheveld 1 lokaal behorende bij de Herv. kerk, te Erica 1 R. K. kerk, 1 lokaal (Herv. kerk); te Barger-Oosterveen 1 Geref. kerk, 1 R. K. kerk, 1 lokaal (Herv.) Het aantal scholen is 1 te Nw. Amsterdam, 2 te Amsterdamscheveld, 1 en 2, 1 te Barger-Erfscheidenveen (Luksham) 1 te Erica, 1 Ericascheweg, 1 Dordschebrug (bijz.) 1 Barger-Oosterveen (Dordschebrug) 1 Barger-Oosterveen (Zwartemeer.) Te Nw. Amsterdam vindt men twee kalkfabrieken, te Veenoord, dat hoewel behorende tot de gemeente Sleen, tot Nw. Amsterdam mag gerekend worden, vindt men een kweekrij van haagplantsoen (haagdoorn, beuk) woud-, loof- en vruchtboomen. Ze is eigendom van den heer Gratama, burgemeester der gemeente Sleen, en heeft ongeveer een grootte van 10—12 H.A.

Of Nw. Amsterdam een bloeiende veenkolonie zal worden, moet de tijd leeren. De dalgrond is goed; hij wordt nu al verkocht voor f750 per bunder en zal misschien nog hoger worden. De fout zit hem in den aanleg. De veenplaatsen loopen n.l. evenwijdig aan het hoofdkanaal. De boerderijen komen

Boven uit het nvhn van 31 maart 1906. Een pleidooi voor het opsplitsen van de gemeente Emmen. De hier genoemde dorpen zouden dan samen een nieuwe gemeente moeten worden. Onder uit dezelfde krant van 20 augustus 1908. School II heeft weer een nieuwe onderwijzer nodig.

EMMEN, 18 Aug. De voordracht voor onderwijzer te Barger-Erfscheidenveen bestaat uit: 1. A. de Vries te Gasselternijveen, 2. M. Frenkel te Haarlem en 3. J. Stellingwerf te Maastricht.

Rechts uit de pdac van 10 januari 1911 en eronder uit dezelfde krant van 11 juli 1911. Wat de aanleiding was is niet te achterhalen. Vaak zijn het kwesties die ontstaan zijn in de privé sfeer. Geld bezat men niet en men leende vaak goederen of gereedschap van een ander en men "vergat" het dan terug te brengen. De benadeelde kwam dan verhaal halen en dat liep niet altijd goed af.

De veldwachter, die dagelijks in die tijd bij pad was kon vaak bemiddelen, maar niet altijd en dan werd proces-verbaal opgemaakt en de zaak voor de rechter gebracht om het op te lossen.

Rechts uit de pdac van 17 juni 1912.

Ook hier zal de veldwachter erbij zijn gehaald. Hij kende de mensen in zijn ambtsgebied en wist altijd welk vlees hij in de kuip had. Zijn verslag in een proces-verbaal was bijna een vonnis.

Sieger V. te Nieuw-Amsterdam is veroordeeld, om reden hij zich op 15 Juni 1910 wederrechtelijk heeft bevonden in de woning van Jan Harm Bos te Barger-Erfscheidenveen en niet op vordering van diens vrouw wilde vertrekken; ook hij is tegen dat vonnis in verzet gekomen, zoodat de zaak heden opnieuw wordt behandeld.

Sieger zegt er wel geweest te zijn, doch hij is niet aangemaand om te vertrekken.

Getuigen verklaren anders; hij is meer dan eens gewaarschuwd.

Eisch: bevestiging.

In den avond van 6 Juni hebben Sieger V. en Hendrik van D., beide woonachtig te Veenoord, wederrechtelijk in de woning van J. H. Bos te Barger-Erfscheidenveen verkeerd. Beklaagden zijn niet verschenen.

Het O. M. eischt tegen ieder der beklaagden 6 weken gev.straf.

De 27-jarige Kornelis M. arbeider te Veenoord heeft 6 Mei te Barger-Erfscheidenveen tijdelijk in een woning van H. Baas gewoond en toen hij uit de woning vertrok heeft hij een 8-tal beddeplanken medegenomen.

Beklaagde verklaarde dat hij zelf een 8-tal beddeplanken vernieuwd had en bij zijn vertrek er 8 had medegenomen, hij had ze niet gemerkt en 't was dus best mogelijk dat hij andere meenam als zijn eigendom waren.

Als getuigen werden gehoord J. H. Bos, B. Baas en H. Pool.

Het O. M. eischte 1 maand gev.straf.

Vrijdag 20 December e.k.,

des voormiddags 11 uur, in het Café KOOIKER te Nieuw-Amsterdam, ten verzoeken van de „Nieuw-Echtens-Veen Compagnie”, publiek bij inzate veilen:

1. Diverse perceelen aan de snede zijnd

Bovenveen,

gelegen aan de Kanaalstrook en de Achterwijk te Barger-Oosterveen, tusschen de Smeulveensche brug en de Grens, groot plm. 20 H.A.

2. Eenige perceelen **Ondergrond**, gelegen te **Barger-Erfscheidenveen**, aan de Turfdijk.

3. Eenige perceelen **Ondergrond**, gelegen aan weerszijden van de hoofdwijk in het **Barger-Erfscheidenveen**, groot plm. 6 H.A., zeer geschikt voor ontginning.

4. De plaats **Ondergrond no. 30** met het daarop aanwezige **Bovenveen**, gelegen aan den Dordscheweg in het Barger-Oosterveen, groot 8 H.A., te veilen in perceelen.

5. Een **Huis**, waarin thans Brugwachterswoning, met **Grond** op Veenplaats no. 208 te Barger-Westerveen.

Inlichtingen voor de perceelen in het Barger-Oosterveen worden verstrekt door den Heer W. GROENEWOLD, voor die te **Barger-Erfscheidenveen** door den Heer L. J. KOOIKER, bij wie veilingsboekjes tijdig zullen verkrijgbaar zijn tegen betaling van 10 cent.

Twee advertenties die op hetzelfde gebeuren betrekking hebben. Links uit de PDAC van 7 december 1912 en rechts uit het NvhN van een week later.

Wat we hieruit kunnen opmaken is dat er in het Barger Erfscheidenveen in 1912 percelen lagen die al verveend waren of waarvan het aanwezige veenpakket niet de moeite waard was om te vervenen.

Het laatste zal het geval zijn geweest met het perceel 2 aan de Turfweg in Wilhelmsoord, nu Wilhelmsweg. Aan de noordrand en westrand ging het veengebied over in de madegronden en was het veenpakket dun tot zeer dun.

Perceel 3 zal zijn afgegraven en lag met de verplicht achtergelaten bonkveenvlaag (conform de Provinciale verordening) klaar om tot landbouwgrond te worden ontgonnen.

De veilingen vonden altijd plaats in een dorpscafé. Kooiker, later Groothuis, zat op de hoek van de Zijtak en de Vaart. Akkerman uit de vorige advertentie op de hoek van de Wijkstraat.

Bovenveen,

gelegen aan de Kanaalstrook en de Achterwijk te Barger Oosterveen, tusschen de Smeulveensche brug en de Grens, groot plm. 20 H.A.

2. Eenige perceelen **Ondergrond** gelegen te Barger Erfscheidenveen aan de Turfdijk.

3. Eenige perceelen **Ondergrond** gelegen aan weerszijden van de hoofdwijk in het **Barger-Erfscheidenveen**, groot plm. 6 H.A., zeer geschikt voor ontginning.

4. De plaats **Ondergrond no. 30** met het daarop aanwezige bovenveen gelegen aan de Dordscheweg in het Barger-Oosterveen groot 8 H.A. te veilen in perceelen.

5. Een **Huis**, waarin thans brugwachterswoning, met grond, op veenplaats no. 208 te Barger-Westerveen

Inlichtingen voor de perceelen in het Barger-Oosterveen worden verstrekt door den Heer W. GROENEWOLD, voor die in het **Barger-Erfscheidenveen** door den Heer L. J. KOOIKER, bij wie veilingsboekjes tijdig zullen verkrijgbaar zijn tegen betaling van 10 cent.

Tot onderwijzer te Barger-Compasuum is benoemd de heer J. Tonkens te Nieuw-Dordrecht.

Tot hoofd der school te Barger-Erfscheidenveen is benoemd de heer J. Kortland te Amsterdamscheveld.

Tot hoofd der school III te Emmer-Compasuum is benoemd de heer F. Beekhuis aldaar.

Tot hoofd der school te Oranjedorp is benoemd de heer T. Halma te Roswinkel.

Tot onderwijzer aan school IV te Nieuw-Weerdinge is benoemd de heer A. A. van Ieperen te Ruinen.

Voor onderwijzers waren het gouden tijden wat het aanbod van banen betreft in de veenkoloniën. De buurtschappen groeiden als kool en de school in Barger Erfscheidenveen moest met een lokaal worden uitgebreid.

EMMEN, 13 Febr.

Op de voordracht voor onderwijzeres te Zwartemeer zijn geplaatst de dames: 1. G. Sollart te Zwolle, 2. G. H. Remmers te Vlagtwedde, 3. A. A. Kruizinga te Beerta, 4. F. van der Stouwe te Wijhe, 5. E. van Sloten te Zwolle.

Op die voor onderwijzer aan de school te Barger-Erfscheidenveen de heeren: 1. J. Dijkstra te Klazienaveen (Noord), 2. G. Meringa te Amsterdamscheveld, 3. J. Mulder te Nieuw-Weerdinge, 4. A. Goudsmit te Weerdinge, 5. L. van der Tuuk te Barger-Oosterveen (Vie Blok).

Linksboven een advertentie uit het NvhN van 1 oktober 1913, linksonder uit de PDAC van 13 februari 1913, rechtsboven uit het NvhN van 12 november 1913 en rechtsonder uit het NvhN van 4 december 1915.

Het Gemeentebestuur van Emmen

 vraagt vóór den 20 Nov. a.s. prijsopgave van 50 M³. Bij RIVIER- of BERGGRIND, franco voor den wal te Nieuw-Amsterdam (Barger-Erfscheidenveen) en te Emmer-Compasuum bij school II, op iedere plaats de helft.

en aan te besteden:

- a. Het bouwen van een lokaal c.a. aan de bestaande O. L. School te Barger-Erfscheidenveen;
- b. Het leveren en plaatsen van Schoolmeubelen in het sub. a. genoemde lokaal.

De bestekken (voor A met 1 teekening), zijn bij vooruitbetaling verkrijgbaar ter gemeentesecretarie, voor A ad f 1.— per stel en voor B ad f 0.50 per stuk.

Aanwijzing aan de school te Barger-Erfscheidenveen, op Donderdag 9 December, des namiddags 2 uur.

De bedragen voor A en B moeten afzonderlijk worden vermeld.

De inschrijvingsbiljetten moeten op zegel zijn gesteld en in gesloten enveloppe worden bezorgd in een daartoe ten gemeentehuize aanwezige gesloten bus.

Burg. en Weth. van Emmen:
C. v. d. WAL, Burg.
Hb. TIJMES, Secr.

Ongelukken.

Een 10-jarig jongetje te Haarlem liep met een pot met kokend water in de hand tegen zijn 3-jarig broertje J. W. K., wonende Klein-Heiligland. De arme kleine kreeg den inhoud over het lichaam en is aan de gevolgen overleden.

Te **Barger-Erfscheidenveen** (Dr.), is het 13-jarig zoontje van den heer Jagt bij het baden verdronken.

Links: Uit het Nieuws van de Dag, landelijk dagblad, van 11 juli 1914. Met het baden wordt bedoeld zwemmen in de wijk. Rechts uit de Indische Courant van 12 januari 1914, een verslag van het behandelde in de 2e Kamer.

Het artikel rechts geeft goed weer hoe de bevolking groeide en welke woontoestanden in de veenkoloniën ontstonden. Dit had twee oorzaken. Er werd werkvolk van elders aangetrokken door veenbazen die zitting hielden in café's in gebieden waar vervening al lang gaande was en waar het werk minderde. Die veenbazen namen niet iedereen onder contract. Zij hadden belang bij goede en gezonde werkers. Die kregen wel vaak de toezegging dat er een woning beschikbaar was of dat er woningen in aanbouw waren of in aanbouw zouden worden genomen. Die woningbouw bleef echter achter bij de bevolkingstoename.

Dan was er een groep die uit eigen beweging van elders kwam om hier het geluk te beproeven. Vaak kwam men af op geruchten, of men behoorde tot de groep die door veenbazen op zittingen niet waren uitverkozen. Dat waren de mensen die in één nacht een hut of keet uit de grond stampten en wanneer voor zonsopkomst de schoorsteen rookte, dan mocht de eigenaar van de grond die mensen niet meer verwijderen. Die mensen oriënteerden zich wel tevoren wie eigenaar was van een perceel. Zij streken neer op percelen van welgestelde eigenaren. Zo was het perceel van Gratama in Veenoord, achterop in de Dennenakker, één van de plekken waar veel hutten stonden en waar Vincent van Gogh veel getekend heeft.

De niet verschenen H. de V. te **Barger-Erfscheidenveen** heeft aldaar op 13 Juli turf weggenomen van J. Eiting. 't geen door wachtmeeester de Vries werd geconstateerd.

Eisch: 6 weken gev.straf tegen de V., die zich meermalen aan dergelijke feiten schuldig schijnt te maken.

Links uit het PDAC van 27 september 1921. Als de veldwachter toevallig ergens anders was geweest was het nooit een delict geworden.

ten einde de turproductie zoo hoog mogelijk op te voeren. In 1915 toen de vraag naar brandstoffen reeds begonnen was, had de gemeente Emmen 33.884 inwoners, thans is dit de 41.000 overschreden.

In keten en barakken zijn deze menschen gedeeltelijk onder gebracht, vaak onder toezegging, dat er behoorlijke woningen zouden gebouwd worden.

Het aantal huwelijken en dat der geboorten in de veenstreken neemt tengevolge van de uitbreiding der bevolking steeds toe. Gevolg: bij elkaar inhuizing en verschrikkelijken woningnood.

Woningen, welke meer op hoopen grond, dan op verblijfplaatsen van menschen gelijken, rijzen als paddestoelen uit den grond.

In **Barger-Erfscheidenveen** en Barger-Oosterveen kan men zich van 't geen we hier neerschrijven overtuigen. Hier treffen we toestanden aan, die zich niet laten beschrijven.

Door het 2e Kamerlid Mr. G. W. Sannes is een onderzoek ter plaatse ingesteld en hij is met ons overtuigd, dat niemand zich in deze aan overdrijving kan schuldig maken.

ZITTING VAN DEN POLITIERECHTER

Mr. CLUYSENAER,

Op Woensdag 9 Mei 1923

(Vervolg).

DIEFSTAL.

Sieger H. te **Barger-Erfscheidenveen** heeft op 25 Jan. aardappelen weggenomen, toebehoorende aan den heer Drenth. Naar schatting zijn ongeveer 2½ mud aardappelen weggenomen. Bekl. bekent. Hij zegt er ongeveer een half mud aardappelen weggenomen te hebben. De overigen zullen wel door anderen zijn weggenomen. Bekl. heeft uit armoede gehandeld. Hij had in geen week warm eten gehad.

Het O.M. eischt tegen bekl. die reeds zes maal eerder is veroordeeld, 2 maanden gevangenisstraf. Bekl. vraagt een voorwaardelijke straf of een lichte geldboete. De politierechter veroordeelt bekl. tot f 25 boete of 25 dagen hechtenis.

10 KIPPEN bij R. van Hasselt, **Barger-Erfscheidenveen** 23 (Nw.-Amsterdam).

Tegen Johanna H. te Zwartemeer, een berucht smokkelaarster, wordt f 150 boete wegens het in voorraad hebben van sterken drank, welke niet door een document gedekt was. geëischt.

Wegens ongedekt vervoer wordt geëischt: tegen Harm W. te Emmer-Compasuum f 75; Harm K. te 1e Exloermond f 75; tegen Willem A. te **Barger-Erfscheidenveen** en Jan B. aldaar elk f 50; tegen Johannes van F. te B. Compasuum 1 maand gev. straf; tegen

Enkele advertenties uit de Provinciale Drentse en Asser Courant uit 1923 van zittingen van de Rechtbank en de veroordelingen.

Het wegnemen van spullen bij anderen, omdat je zelf geen geld hebt om de spullen te kunnen betalen, dus diefstal, kwam veelvuldig voor, maar werd zwaar bestraft als het werd ontdekt. Met de aanleiding voor de diefstal werd geen rekening gehouden, anders was het hek van de dam. Desondanks komen bepaalde personen meerdere keren in beeld. De veldwachter kende de mensen in zijn werkgebied en veelplegers kwamen daardoor eerder in beeld.

Linksonder uit de pdac van 26 april 1924 en uit het dvhn van 24 mei 1924. Het eerste bericht vermeldt als adres Barger Erfscheidenveen 23. De huisnummering had toen een doorlopende reeks die begon bij de Veilingstraat. Het tweede bericht vermeldt de eisen voor het smokkelen van sterke drank of het verkopen ervan zonder vergunning. Het drankgebruik was hoog in de veenkoloniën.

DIEFSTAL.

P. P. B. te **Barger-Erfscheidenveen** heeft volgens de dagvaarding op 21 April 1923 een kruiwagen weggenomen, toebehoorende aan H. de Jonge te Erica, die deze kruiwagen aan zijn schoonvader had uitgeleend.

Get. H. de Jonge heeft de kentekenen van de kruiwagen na de vermissing aan de politie opgegeven, waarna de kruiwagen door de politie in beslag werd genomen bij bekl., die de kruiwagen overgeteerd had. Deze teer was toen nog versch.

Get. Maillij, opzichter bij de Heide Maatschappij en belast met het toezicht op de ontginning te Amsterdamscheveld, verklaart dat bekl., toen hij te werk werd gesteld op die ontginning, niet in het bezit van een kruiwagen was, die hij bij het werk kon gebruiken. Daar het bezit van een kruiwagen voorwaarde was voorwerk, had bekl. er spoedig een en deze werd door de politie in beslag genomen.

Arrond.-Rechtbank te Assen.

Uitspraken.

Veroordeeld wegens doodslag 2 maal gepleegd: A. B. te Wapse, thans gedetineerd tot 6 jaar gev. straf met aftrek prev.

Wegens diefstal: J. G. en H. G., beiden te Barger-Compasuum, thans gedetineerd, ieder tot 1 jaar gevangenisstraf met aftrek prev. hecht.; A. van B. te Veenhuizen tot 6 maanden gev.; P. P. B. te **Barger-Erfscheidenveen** tot 5 maanden gev.

Wegens verduistering; F. de H. te B.-Erfscheidenveen, tot 2 maanden gev.

Bedreiging.

Den 3en April waren de kommiezen E. de Jonge en L. Meijer te Nieuw-Amsterdam bij de woning van H. te **Barger-Erfscheidenveen** gekomen, om verschuldigde belasting te innen. Daar H. niet thuis was, zeide zijn huisvrouw, thans beklagde, Annigje K., dat de heeren maar eens weer moesten komen. Neen, dat ging niet. Zij moesten nu centen hebben. Wanneer geen geld meegebracht werd, aldus luidde de opdracht der kommiezen, moest alles in beslag genomen worden. De vrouw betaalde echter niet en de inboedel werd in beslag genomen. De vrouw, die in blijde verwachting was, werd hierover zoo vertoornd, dat zij een mestvork nam en de kommiezen hiermee dreigde en te lijf wilde.

Beklaagde, die thans verschenen is, deelt echter mede, dat zij door het optreden van de kommiezen erg van streek was geraakt en in vernieuwachtigen toestand verkeerde.

Als getuigen worden gehoord de beide kommiezen, die bij hunne bevinding blijven.

Het O. M. eischt 1 maand gev., voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar. Conform ten eisch wordt zij veroordeeld.

NIEUW-AMSTERDAM.

BRAND. — Maandagmorgen om half vier brak er brand uit in de woning van Geert Hendriks te **Barger-Erfscheidenveen** terwijl allen nog te bed lagen. De kinderen konden ter nauwernood gered worden. Een koe en een varken kwamen in de vlammen om. Hendriks heeft ernstige brandwonden aan hoofd en handen bekomen bij zijn pogingen om nog zijn koe te redden. Het huisje was verzerkt, ook de inboedel. De koe en het varken echter niet. Oorzaak van den brand is onbekend.

Boven twee berichten uit 1924 uit de Noord-Ooster en onder twee berichten uit de Provinciale en Drentse Courant.

Een beeld van wat er gebeurde als je de belasting niet betaalde. En als je de ambtenaren bedreigde met een mestvork komt er nog eens een veroordeling bovenop. In dit geval was de rechter coulant, een maand voorwaardelijk de gevangenis in met een proeftijd van twee jaar.

Rechtsboven de aankoop van Bokking van de boerderij van A Meier aan de Erfscheidenweg en de verkoop door A Meijer van een woon en winkelhuis in Nieuw Amsterdam aan Kooiker.

Linksonder de brand bij Geert Hendriks en de gevolgen. Hendriks woonde toen waarschijnlijk in het veld tussen de Veilingstraat en de Wilhelmsweg.

Het smokkelen van gedistilleerde drank was lucratief. Ongedekt vervoer betekent in dit geval, niet gedekt door een papieren vergunning, dus smokkel. Geert B dacht er onderuit te komen door een smoesje. Eerder was Jan B veroordeeld, vermoedelijk een familielid.

Ten overstaan van de heeren J. Zwamborn, notaris te Heemse, en Heerma van Voss, notaris te Nieuw-Amsterdam, werden den 17 dezer bij palmslag te koop gepresenteerd :

1. Een boerenbehuizing met schuur, bouwland en Ondergrond te **Barger-Erfscheidenveen** (Emmen), groot 35.96.90 HA. — Kooper Rudolf Bokking Jzn, vervener te Nieuw-Amsterdam voor f 26400.

2. Een dubbel woon- en winkelhuis met erf en tuin te Nieuw-Amsterdam. — Verkocht voor f 5680 aan J. Kooiker.

Een en ander toebehoorende aan den heer A. Meijer te Barger-Erfscheidenveen.

Arrondissements-Rechtbank te Assen.

Zitting van Vrijdag 3 October 1924.

SMOKKELEN.

Niettegenstaande de Rechtbank zeer streng optreedt tegen het ongedekt vervoer van gedistilleerd, schrikt het de bedrivers nog niet af. Althans heden verschenen weer vele smokkelaars voor de Rechtbank.

Zoo heeft Geert B. te **Barger-Erfscheidenveen** op 23 Nov. 1923 zich schuldig gemaakt aan ongedekt vervoer van sterken drank. Hij zegt echter, al voor deze zaak te zijn gestraft.

De marechaussee Budding geeft echter een andere lezing van de zaak.

Bekl. blijft ontkennen.

De verdere behandeling dezer zaak wordt geschorst tot heden over 14 dagen.

VERBRAND.

Te Oldenzaal is het 12½-jarig dochttertje van B. in een kuip met kokend zeepwater gevallen en aan de bekomen brandwonden overleden.

Te **Barger-Erfsccheidenveen** is het 1-jarig kind van W. Raas tegen een brandende kachel gevallen en met geheel verbrand gezichtje naar het ziekenhuis vervoerd.

Berichten uit 1925 uit de Maasbode, linksboven en uit de Provinciale Drentse en Asser Courant. De tekst spreekt voor zichzelf. Waar de fam. Raas woonde is niet te achterhalen.

MISHANDELING.

D. M. arbeider te **Barger-Erfsccheidenveen** is door de rechtbank te Assen veroordeeld tot 1½ jaar gevangenisstraf onder korting van de voorloopige hechtenis.

Bekl. heeft in den nacht van 13 op 14 Sept. Aaltje Snijder te **Barger-Erfsccheidenveen** met een stuk ijzer tegen het hoofd geslagen. Bij arrest van 15 Jan. heeft het Hof te Leeuwarden het vonnis bij verstek bevestigd. De bekl. is in verzet gekomen, maar niet verschenen, zoodat het verzet vervallen wordt verklaard.

, zooals indertijd in dit blad is ver-

BARGER-ERFSCHIEDENVEEN.

28

Jul

Gisternamiddag vijf uur geraakte het huis van den heer B. Tietema in brand. Het vuur greep zoo snel om zich heen, dat er aan blusschen bijna niet te denken viel. In een minimum van tijd stonden woning, alsmede twee schuren, in lichte laaie. Vuurvonken waaiden door den sterken Zuid-Westelijken wind aan den overkant van een wijk in een daar alleen staanden rangenhoop. Buren kwamen te hulp snellen en met vereende krachten wist men het vuur in dezen hoop te dooven. Direct werd de brandspuit van Nieuw-Amsterdam gehaald, doch de woning en schuren lagen al plat tegen den grond, toen deze verscheen. Met man en macht begon men te werken om de nog brandende massa te blusschen. De sterke wind wakkerde het vuur steeds aan. Er kon zoo goed als niets worden gered. Al het huisraad enz., alsmede zich op de „deel” bevindende gereedschappen ging in vlammen op. In een der schuren was plm. een dagwerk turf geborgen, terwijl in de andere schuur enkele landbouwwerktuigen, alsmede deelgereedschappen, aanwezig waren. Ook hierin vond het vuur gretig voedsel, zoodat er totaal niets overgebleven is, zegt de „E. Crt.” Huis en inboedel waren verzekerd. De oorzaak van den brand is onbekend.

SCHIETWEDSTRIJD (24 Aug.) — Zo op dagmiddag hield de Nw.-Amsterdamsche Jagersvereniging een schietwedstrijd, waaraan deelgenomen werd door 34 jagers.

Winnaars waren de heeren:

Stevens van Exloo, 1e prijs; Buurs van N.-Amsterdam 2e prijs; Huizing 3e prijs, Jobing van Nw.-Amsterdam 4e prijs (na kamp-schieten); D. Groothuis, Nw.-Amsterdam 5e prijs; Oostergoo, Nieuw-Amsterdam 6e pr.; Van Gerner, Odoorn, 7e prijs, R. Jeuring, Wilhelmsoord 8e prijs; L. Deen, Sleen 9e pr., de drie laatsten na kampschieten. Van Tellingen, Schoonoord, poedelprijs.

Na afloop hiervan gaf de heer Stoter uit Emmen nog een prijs, waarvoor opnieuw geschoten werd.

Boven een bericht uit 1925 van een schietwedstrijd waaraan ook Jeuring uit Wilhelmsoord heeft deelgenomen.

Onder de benoeming van een tijdelijk onderwijzer in 1926.

Rechts een kort verslag met foto van een drama dat nog heel lang het gesprek van de dag bleef. Meerdere kranten hebben hierover bericht, maar daarbij is geen foto geplaatst, zoals hier.

* — Benoemd tot tijdelijk onderwijzer te Barger-Erfscheidenveen de heer A. G. Grijze te Stadskanaal (W.).

Op deze foto is de 76-jarige vrouw Jitske van der Molen te Barger-Erfscheidenveen afgebeeld, die op 15 November l.l. door haar 51-jarigen zoon, in een vlaag van waanzin, zeer ernstig werd mishandeld. De man piekerde er ontzettend over, dat hij niets verdiende en dat de f 3.— ouderdomspensioen van zijn moeder het eenige was wat binnen kwam. De armoede waarin het gezin verkeerde was zeer groot. De zoon verdrinkte na den afschuwelijken aanslag. Op den achtergrond de woning der oude vrouw.

Ook in Dalen heerscht de ziekte erg, maar hier is het aantal sterfgevallen niet abnormaal hoog, zelfs lager dan het gemiddelde per kwartaal in 1925. Waar in deze gemeente de economische toestanden beter zijn dan in de buurgemeente, kan dit een argument zijn voor de juistheid van de redeneering van den Coevorder geneesheer. In Emmen is vooral het aantal jeugdige kinderen wat sterft, zeer groot. Vermoedelijk speelt ook hier de ondervoeding aan welke, volgens Dr. Lodewijks te Nieuw-Amsterdam, niet minder dan 43.7 % der schoolkinderen te Barger-Erscheidenveen der school bezoekende kinderen lijden, een rol. Over het algemeen dwingt de ziekte den zieke eenige dagen het bed te houden, waarna de toestand iets beter wordt. Algeheele genezing laat dan echter nog eenige weken op zich wachten.

Links en rechts twee stukjes van 14 maart en 20 mei 1926 uit de PDAC.

Er was griep uitgebroken en men gebruikte het rapport van dokter Lodewijks (zie een eerdere pagina) om een oorzaak aan te geven waaraan het wel niet kon liggen.

Dokter Lodewijks reageerde op een artikel in de krant dat men wel moet weten hoe zijn onderzoek tot stand is gekomen en is uitgevoerd alvorens men conclusies trekt.

Bijna de helft van de kinderen in het Barger Erscheidenveen was ondervoed.

Links een stukje uit het NvhN van 21 augustus 1926.

De woning van Geert Nijland aan de Erscheidenweg is afgebrand.

* Te Barger-Erscheidenveen is afgebrand de woning van den heer G. Nijland. De brand had een snel verloop, zoodat er zoo goed als niets meer gered kon worden. Enkele huismeubelen konden nog uit de brandende woning worden verwijderd, doch 't grootste gedeelte van den inboedel ging in de vlammen op. De inboedel was niet verzekerd.

De brand is waarschijnlijk door een kachel ontstaan.

werker van dat blad „over de ondervoeding van de kinderen der Drentsche Veenarbeiders” opgenomen. U vergunt mij wel, als daarbij geïnteresseerde op de waarde der beschouwingen en de daarin voorkomende cijfers etc. en ook op de conclusie van den geachten U en velen zeker onbekenden schrijver, de noodige opmerkingen te maken.

Vooraf dient m. i. te gaan : hoe mijn rapport over den treurigen toestand der kinderen in de school te Barger-Erscheidenveen (niet Emmer-Erscheidenveen), dat zooveel opschudding in den lande verwekte, is ontstaan. In een der Raadszittingen der gem. Emmen, werd bij de behandeling van een verzoek tot het aanstellen van Schoolartsen, door een der raadsleden gevraagd, hoe het met den gezondheidstoestand der schoolgaande kinderen stond. Kort daarop ontvingen wij 7 gemeentegeneesheeren van Burg. en Weth. een schrijven of wij genezen waren in een der openbare scholen van ons ambtsgebied een dergelijk onderzoek te doen. Tegen een onderzoek in de school had ik mijne bezwaren. Uit den aard der zaak kan het slechts oppervlakkig zijn en na overleg met de hoofden der drie openbare scholen, die bovengenoemde school aanwezen als hebbende de meeste arbeiderskinderen, stelde ik hun voor dagelijks 6 à 7 kinderen in mijn spreekkamer te onderzoeken. De vergunning van den Inspecteur van het Lager Onderwijs was er voor noodig en werd verleend. Het resultaat was van dien aard, dat ik het rapport liet druk-

ARR.-RECHTBANK TE ASSEN.

Zitting van 17 Juni.

Jacobus V., gedom. te Arnhem, scharenslijper van beroep, heeft op 23 April te Barger-Erfscheidenveen een rijwiel, toebehoorende aan J. Pranger, weggenomen.

Het O. M. acht het ten laste gelegde bewezen en eischt voor verdachte, die reeds dikwijls is veroordeeld, 4 jaar gevangenisstraf.

Uit de krant van 18 juni 1927 (boven)

Uit de krant de Noord Ooster van 10 september 1927 (onder)

Jenever smokkelen blijft voor Geert B toch lucratief. Hij neemt de veroordelingen op de koop toe.

Geert B. te Barger-Erfscheidenveen is bij de rechtbank te Assen geen onbekende en moet thans terecht staan terzake dat hij op 27 Dec. te Barger-Compasuum zich heeft schuldig gemaakt aan ongedekt vervoer van 3 blaren gedistilleerd, inhoudende 7 liter.

Het O. M. eischt voor verdachte die reeds 10 maal voor een gelijk feit is veroordeeld, 6 maanden gevangenisstraf.

ZIN WOEDE GEKOELD.

Op een kwaden dag had de niet-verschenen verd. Jan S. te Barger-Erfscheidenveen een ruit vernield in de woning van H. A.

't Was gebeurd in den nacht van 27 op 28 Maart. De waarschijnlijke oorzaak er van was dat de zoon van A. 's avonds ruzie zou hebben gehad met verd. Op de ruiten wilde deze nu zijn woede bekoelen. 't Komt hem echter duur te staan, want de Politierechter veroordeelt hem tot f 25 boete subs. 25 d. h.

De Off. van Just. eischte 6 weken hecht.

AARDAPPELDIEFSTAL.

Verd. Jan Hendrik F. te Barger-Oosterveld moet terecht staan terzake diefstal van aardappelen ten nadeele der N.V. Turfstrooiselfabriek Klazienaveen v.h. W. A. Scholten.

De eisch luidt 3 maanden gevangenisstraf.

Een schadelijke hond.

Annechien K. te Barger-Erfscheidenveen is in huis bij haar zwager Snippe. Op 16 September was deze afwezig en moest Annechien voor het vee zorgen. De bode van het waterschap, Harm Hepping, kwam aan de woning, om een belastingbiljet af te geven en de hond van Snippe heeft hem toen in het been gebeten. Annechien wordt nu ten laste gelegd, dat zij niet voldoende zorg heeft gedragen voor een schadelijke hond, door dezen hond niet vast te houden.

Verd. zegt dat ze wel voor de kippen en de geit moest zorgen, doch niet voor den hond. Na het hooren van de getuigen acht het O. M. dat het vonnis van den Kantonrechter juist is geweest en eischt bevestiging, f 12 boete of 12 dagen hecht.

Uit de PDAC van 21 maart 1927, links en uit dezelfde krant van 24 de cember 1927.

Schade toebrengen aan een ander werd in die tijd altijd bestraft welke goede redenen je ook opvoert.

Wegens rijden langs een spoorweg: J H te **Barger-Erfseidenveen** f 4 s 4 d.

20 september 1928 uit de Noord Ooster. Lopen, maar vooral fietsen langs de spoorlijn was een stuk korter om van de overweg bij de Erfseidenweg naar het eind van de Scheidingsweg te gaan.

NIEUW-AMSTERDAM.

AFGEBRAND (17 Juni). — Hedenmiddag brandde aan de spoorlijn te **Barger-Erfseidenveen** af, de keet, bewoond door den heer B. Aangezien het perceel voor een groot deel bestond uit hout, viel, aan redden van eenig stuk niet te denken en was dan ook spoedig alles verbrand. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

2 berichten uit de Provinciale Drentse en Asser Courant over brand in Barger Erfseidenveen.

Brand.

Te **Barger-Erfseidenveen** ontstond Maandagmiddag brand in de woning van G. Schepers alhier. Eenig huisraad en wat vee kon nog met groote moeite gered worden, terwijl een 7-tal kippen in de vlammen omkwam. Huis en inboedel waren verzekerd. De oorzaak van den brand is onbekend.

Oplichting.

De arbeider Johannes Hendrik Gerrit B. te **Barger-Erfseidenveen**, thans te Beverwijk, heeft aan den armvoogd S. Bok te Emmen gezegd, dat hij een week niet had gewerkt wegens ziekte, zulks in strijd met de waarheid, daar hij een viertal dagen wel had gewerkt. De heer Bok geloofde dit en heeft hem f 8 uitbetaald. Later kwam uit, dat verdachte zich aan oplichting had schuldig gemaakt.

Het O. M. eischt 3 maanden gevangenisstraf. Verdachte, die het ten laste gelegde bekend, wil graag een voorwaardelijke straf hebben. Uitspraak over 14 dagen.

Boven uit het NvhN van 15 juni 1929. Ook toen was er al sociale controle.

Onder uit de Noord Ooster van 19 september 1929.

Jenever smokkelen mocht niet maar thuis verkopen mocht ook niet.

Wegens zonder de vereischte vergunning sterken drank in het klein verkoopen: J I, vrouw van H W te Emmer-Erfseidenveen f 15 s 2 weken hechtenis; H D vrouw van K J te **Barger-Erfseidenveen** f 30 s 1 maand hecht.

Wegens tijdens de lesuren een leerplichtig kind arbeid doen verrichten: A v d W te Nieuw-Amsterdam f 4 s 4 dagen; W S te Kavelingen f 3 s 3 dagen.

NIEUWE KLEUTERSCHOOL, „T KOPJE”

TE BARGER-ERFSCHIEDENVEEN.

De leerlingen van de Middelbare Meisjesschool „t Kopje” te Bloemendaal hebben zich er voor gespannen, gelden te collecteeren voor het stichten van een Kleuterschool in de Drentsche venen. Met hetzelfde doel worden ook door leerlingen van andere scholen gelden bijeengebracht. Maar de leerlingen van „t Kopje” zijn de eersten geweest, die resultaat van haar werk hebben gezien, naar de Directrice der school ons mededeelde.

Dezer dagen is n.l. te Barger-Erfscheidenveen in tegenwoordigheid van vele genoodigden, waaronder mej. Barger, directrice van de middelbare meisjesschool „t Kopje” te Bloemendaal, de nieuwe kleuterschool „t Kopje” geopend.

Nadat de voorzitter der vereeniging, de heer J. Kroeze, hoofd der school aldaar, de aanwezigen had welkom geheeten, nam één der leerlingen van de deputatie uit Bloemendaal mej. van der Scheer, het woord. Zij zeide, dat het haar een groot genoegen was, mee te mogen werken om de jeugd van het arme Drentsche kind wat zonniger te maken en hoopte dat velen het goede voorbeeld zouden volgen.

Hierna voerden nog verschillende sprekers het woord, waarna de voorzitter nog eens het ontstaan van de kleuterschool releveerde en inzonderheid de dames uit Bloemendaal dankte voor de daad van menschevriendheid.

De leerlingen van „t Kopje” maakten daarna nog een autotocht ten einde haar bekend te maken met hetgeen voor de ontwikkeling van dit deel van Drente wordt gedaan.

Links een artikel uit het Haarlems Dagblad van 27 januari 1930. De tekst spreekt voor zichzelf.

Rechts een artikel uit het Dvhn van 1 oktober 1930. Het Bestuur van de Drentse Vereniging in Amsterdam stelt 120 gulden beschikbaar voor de kleuterschool in Barger Erfscheidenveen.

Na de eerste wereldoorlog van 1914-1918 zijn veel Drenten naar elders vertrokken vanwege meer en betere werkgelegenheid. Maar de binding met Drenthe bleef en in bijna alle grote steden werden Drentse verenigingen opgericht, die gezellige avonden organiseerden met toneeluitvoeringen enz. Ook Groninger en Friese verenigingen ontstonden.

In 1954, toen ik voor studie een paar jaar in den Haag verbleef, ben ik lid geworden van de Drentse Vereniging aldaar, die op dat moment een kleine 3000 leden telde. Heel veel werkten op de Ministeries.

De Drentsche Vereeniging.

Wij vernemen dat het bestuur van „De Drentsche Vereeniging” te Amsterdam, welke vereeniging van oud-Drenthen, naast het bevorderen van den opbouw van Drenthe, ook het behoud van Drenthe's landschapschoon voorstaat, f 250.— beschikbaar heeft gesteld voor de stichting van een kleuterschool te Nieuw-Amsterdam, en f 50.— voor het behoud van de oude molen te Peize, waartoe de Ver. „de Hollandsche molen” o.a. had opgewekt. Binnen enkele dagen zal ook weer een kleezenzending naar Drenthe verzorgd worden.

Onder weer een opsomming van personen die veroordeel zijn voor diverse delicten.

KANTONGERECHT TE EMMEN.

Zitting van 26 Juni 1930.

Veroordeeld:

Wegens overtr. der Trekhondenwet: J B te Nieuw-Schoonebeek f 2 s 2 dagen.

Wegens openbare dronkenschap: J N te Barger-Erfscheidenveen f 6 s 6 dagen.

Wegens overtr. der Arbeidswet: H W te Emmer-Erfscheidenveen f 0.50 s 1 dag; G J B te Dalerveen f 4 s 4 dagen; J v W te Roswinkel f 3 s 3 dagen; J v P te Klazienaveen-Noord 2 x f 2 s 2 x 2 dagen.

Wegens een trekdier onbeheerd op den openbaren weg laten staan: J S te Oud-Schoonebeek f 2 s 2 dagen.

Wegens overtr. Verord. vee Odoorn: W K te 1e Exloërmond f 4 s 4 d.

Wegens verkeerd uitwijken: J J v O te **Barger-Erfscheidenveen** f 3 s 3 d.

Wegens rijden op zoodanige wijze, dat de veiligheid van het verkeer in gevaar wordt gebracht: B H te E.Compascuum f 6 s 6 d.

Wegens rijden met een rijwiel zonder licht: H W B en B A B, beiden te Munnekemoer, J R te Nieuw-Weerdinge en M A M te Barger-Oosterveld, ieder f 3 s 3 d.

Wegens overtr. der Hinderwet: S S te Nw. Weerdinge f 5 s 5 dagen.

Wegens rumoer maken: H A en H B beiden te **Barger-Erfscheidenveen** ieder f 3 s 3 dagen.

Wegens rijden met een motorrijtuig op zoodanige wijze dat de veiligheid van het verkeer in gevaar wordt gebracht: H G te Emmer-Erfscheidenveen f 20 s 20 dagen.

Arrond.-Rechtbank te Assen

Zitting van 27 Mei.

Tieme P. te Amsterdamscheveld, thans getrouwd, wordt beschuldigd dat hij in den nacht van 5 op 6 Maart 1931 opzettelijk brand heeft gesticht in de aan hem toebehoorende woning te **Barger-Erfscheidenveen** en bewoond door zijn vrouw Antje van der Heide. Verdachte bekent.

Het O.M. acht het ten laste gelegde bewezen en eischt 2 jaar en 6 maanden gevangenisstraf. Uitspraak over 14 dagen.

Links een bericht in de Noord Ooster van 1 oktober 1931 en eronder nog 2 uit de NO van 5 maart 1832 en 28 mei 1832, allen uitspraken van de Rechtbank vanwege overtredingen van diverse wetten. Rechtsboven uit het Dvhn van 13 juni 1932. De vrouw van meester Kroeze kreeg ook een baan aan de school. Eronder een bericht uit de NO van 21 juli 1932. Ook met een kruiwagen mocht je niet over een fietspad. Uit de NO van 6 augustus 1932: A V ging vissen in de wijk aan de "stille" kant, maar dat was grasland dat gemaaid moest worden, en daar mag je niet overheen lopen.

Rechtsonder uit de PDAC van 13 september 1932

EMMEN, 11 Juni. Benoemd is tot provisioneel onderwijzeres nuttige handwerken aan de o. l. s. te **Barger-Erfscheidenveen** mevr. R. Kroeze—Kip aldaar.

Wegens een rijwielpad buiten noodzaak anders berijden dan met een rijwiel: W H te **Barger-Erfscheidenveen** f 3 s 3 dagen.

Wegens lopen op eenig hooiland: A. V. te **Barger-Erfscheidenveen** f 1 s 1 dag met verb. hengelstok.

NIEUW-AMSTERDAM.

BLOEMENTENTONSTELLING (12 Sept.) Zaterdagmiddag werd bij de o. l. school te **Barger-Erfscheidenveen** een bloemententoonstelling gehouden van bloemen verzorgd door de leerlingen der o. l. school (hoofd de heer J. Kroeze) aldaar. Het betrof hier planten in bedden en potten. Voor de mooiste exemplaren werden prijzen uitgekeerd. Onder de aanwezigen merkten we op de Commissaris der Koningin en de heer Inspecteur van het L. O. Verder waren aan deze tentoonstelling eenige festiviteiten verbonden. Alles is zeer goed geslaagd.

Bij het lezen van deze krantenknipsels moet u niet denken dat alleen in Barger Erfscheidenveen personen woonden die het niet zo nauw namen wat de regels van de wet betreft. In de omliggende plaatsen gebeurde evenveel. Hiernaast een wat uitgebreidere tekst van voorvallen in Nieuw Amsterdam en Veenoord in de PDAC van 24 september 1932 en het NvhN van 8 oktober 1932.

Linksonder uit de Noord Ooster van 13 januari, 24 februari en 13 mei 1933

HELING.

Verdachte gaf gramfoonplaten in ruil.

Aan Jenne B. te Nieuw-Amsterdam wordt ten laste gelegd dat hij in de maand Maart te Nw.-Amsterdam ijzerwaren tegen gramfoonplaten heeft geruild, terwijl hem bekend was dat de ijzerwaren door misdrijf waren verkregen.

Verdachte erkent de voorwerpen te hebben geruild, doch hem was niet bekend dat de voorwerpen van diefstal afkomstig waren anders zou hij het niet hebben gedaan.

Getuige Christiaan Beugelink te Emmen, thans gedetineerd in de strafgevangenis te Groningen, lag in Maart met zijn schip bij de boterfabriek te Noord-Barge. In dit dorp ontstond brand in het rijwielmagazijn van Brinks en uit een kist die toen buiten is gesleept heeft hij een ijzerboor, een draaddraaier e.d. voorwerpen onvreemd. Hij heeft eenige dagen later deze voorwerpen geruild met verdachte tegen gramfoonplaten.

President: „Was verdachte er mee op de hoogte dat de goederen gestolen waren?”

Getuige meent dat dit wel het geval was. Het was verdachte eerst niet voldoende en toen heeft getuige zich op weg begeven om nog meer

MISHANDELING TE VEENOORD.

Aan Albert K. te Barger-Erfscheidenveen wordt ten laste gelegd dat hij op 14 Nov. j.l. te Veenoord Hendrik Kortwijk heeft mishandeld.

Verdachte erkent dat hij den ander met een stuk hout of iets dergelijks heeft geslagen. Hij had hier echter reden voor, daar H. Kortwijk, zijn broer, steeds als hij dronken was bij zijn ouders de boel op stelten zette. Hij wilde op genoemden datum verhinderen dat dit weer gebeurde. De ander greep hem toen bij de keel en samen zijn ze op den grond gevallen. Hij heeft daarbij iets gegrepen en van zich gestooten.

President: „Dus je hebt hem er mee tegen het hoofd geslagen?”

Verdachte: „Dat kan wel.”

President: „Voor de politie heb je verklaard dat je hem tegen de hersenen geslagen hebt.”

Verdachte: „Het kan best. Ik deed het uit noodweer en niet met voorbedachten rade.”

Getuige Hendrik Kortwijk te Veenoord zegt dat hij van den barbier kwam, toen verdachte plotseling voor hem sprong en hem een klap tegen het hoofd gaf waardoor hij bloedend verwond werd.

Wegens overtr. der Woningwet: F de H te Barger-Erfscheidenveen f 3 s 3 dagen.

Wegens rijden met een motorrijtuig zonder te zijn voorzien van nummerbewijs: G K te Barger-Erfscheidenveen f 2 s 2 d.

Wegens een dier arbeid doen verrichten op pijnlijke wijze: H P te Barger-Erfscheidenveen f 7.50 s 10 dagen.

Veroordeeld werden wegens:
mishandeling: Albert K. te Barger-Erfscheidenveen, tot f 50 subs. 50 d. hecht.; idem Hendrikus Bernardus P. te Slagharen (Ambt-Hardenberg) tot f 15 subs. 15 d. hecht.;
heling: Jenn B. te Nw. Amsterdam, tot 3 maanden gev.;
aanranding van de eerbaarheid: Hendrik S. te Drifbrug (Oosterhesselen) tot 3 maanden gev.:

Woonwagen verbrand.

Zaterdagavond is te **Barger-Erfscheidenveen** de woonwagen bewoond door K. Melchert afgebrand. Ook de inboedel is mede verloren gegaan. Nadat alles verbrand was heeft M., die dronken was, zich bij de politie aangemeld en bekend de brand te hebben gesticht. Ook zijn rijwiel had M. in het vuur gegooid, zeggende „schoon schip te willen maken”. Hij is in arrest gesteld.

(N. v. h. N.)

ARROND.-RECHTBANK TE ASSEN.

Zitting van 25 Aug.

Klaas M., arbeider te **Barger-Erfscheidenveen** heeft aldaar op 10 Juli in zijn woonwagen opzettelijk brand gesticht.

Het O.M. acht het ten laste gelegde bewezen en eischt 3 maanden gevangenisstraf.

Uitspraak over 14 dagen dagen.

GEEN DIERENVRIENDEN.

Hendrik P. te **Barger-Erfscheidenveen** heeft op 27 April en 12 Mei een paard, dat een wond op den rug had van $7\frac{1}{2}$ bij $3\frac{1}{2}$ c.M., een wagen doen voorttrekken. De wond bevond zich juist onder het draagkussen.

Verd ontkent ; bij Hadders, den schoenmaker, liet hij de riemen nog verzetten.

Eisch f 12 of 12 dagen ; vonnis f 7.50 of 5 d.

Links stukjes uit de Noord Ooster van 13 juni 1933, 26 augustus 1933 en van 17 juni 1933 in de PDAC. Boven nog een verslag van de Bloemententoonstelling in en bij school II (niet school 3 zoals in de tekst staat) van 12 september 1933 in de PDAC.

Rechtsonder uit dezelfde krant

Het kan een pad zijn geweest langs

de Alberdinawijk die tijdens de verening aan beide zijden van de wijk aanwezig was, maar later bij de aanliggende grond is getrokken.

EMMEN, 11 Sept. Zaterdag had aan de o. l. school te **Barger-Erfscheidenveen** een Floraliatentoonstelling plaats voor de leerlingen dier school. Er waren twee rubrieken, n.l. schooltuintjes en losse planten. In beide werd door de leerlingen heel aardig werk geleverd, waartoe de bezielende invloed van het hoofd der school 3, den heer J. Kroeze, zeker niet weinig heeft bijgedragen. Ook het gemeentebestuur was vertegenwoordigd op deze expositie en wel door de heeren A. Sibon en A. Veenstra, resp. wethouders van Onderwijs en Sociale Zaken. De jury werd gevormd door den heer F. Toxopéus, boomkweker te Nieuw-Amsterdam, die in een vlot speechje de kinderen op de hoogte bracht met de eischen die gesteld moeten worden aan goede potaarde, in welke men goede bloemen kan kweken. 't Is een zeer geslaagde middag geworden.

OP VERBODEN GROND.

Geert V. te **Barger-Erfscheidenveen** heeft op 26 Juni op een weiland gelopen zonder daarvoor vergunning te hebben.

Volgens verdachte is het geen weiland geweest, doch een vroegere weg langs de wijk.

Deze zaak wordt aangehouden voor nader onderzoek.

ERM, 6 Nov. Alhier werd hedenavond de petroleumventer Pool te **Barger-Erfscheidenveen**, die achter zijn paard, dat wegliep met den wagen, aanholde, door een auto aangereden. De man werd niet ernstig gewond. De chauffeur treft geen schuld.

NIEUW-AMSTERDAM.

DOOR HET IJS GEZAKT, (22 Dec.) — Gisteren zakte het dochttertje van den heer W. Mink, te **Barger-Erfscheidenveen** bij de brug bij Withaar te dezer plaatse, door het ijs. Aan het wakkere optreden van den heer E. Krikke is het te danken, dat het meisje gered werd.

Overleden : E. Baptist, vr. v. N. Kruizinga, 68 j., **Barger-Erfscheidenveen** 75.

NIEUWE INSCHRIJVINGEN.

J. B. Borker, Emmen, Erica, Er. 334-1, Graanen Meelhandel (5747).

W. Bouwman, Emmen, **Barger-Erfscheidenveen** B. E. 4-1, Radio Centrale, Elec. Techn. Bureau (5746)

OP VERBODEN GROND.

Jans H., arbeider te **Barger-Erfscheidenveen** en Harm B., eveneens aldaar, zijn niet verschenen.

Getuige J. Faber, wachtmeester te Nw.-Amsterdam, heeft beide personen zien loopen op een perceel grond, waar zij niet mochten komen.

Eisch en vonnis f5.— boete of 5 dagen

Uit het NvhN van 8 november 1933. Pool woonde aan de Veilingstraat achter het spoor. Hij was ook bokkenhouder.

Uit de PDAC van 22 december 1933.

Uit de PDAC van 18 januari 1934 met de gemeentelijke burgelijke stand van Emmen van 7 januari 1934. Kruizinga woond ook aan de Veilingstraat direct over het spoor.

Van de onderste twee berichten uit 1934 zijn geen data genoteerd.

Nieuwe inschrijvingen bij de Kamer van Koophandel Bouwman woonde ook aan de Veilingstraat de 4e woning rechts vanaf de Heerendijk. Dat was het uiterste puntje van de plaats Barger Erfscheidenveen. Na de oorlog is het een deel van Nieuw Amsterdam geworden.

ELLENDIGE PLAATSELIJKE GEWOONTE.

Evenals dat in vele andere dorpen het geval is hebben ook de „jongens” van **Barger-Erfscheidenveen** de onhebbelijkheid om iemand die het waagt met één van de meisjes uit het dorp een avondje uit te gaan, een hak te zetten, meestal bestaande uit het toedienen van een flink pak slaag.

Alleen wanneer het adspirant slachtoffer eenige „vergoeding” in den vorm van jenever toezegt, valt hij buiten de wraakneming.

Of de landbouwer J. Haven hiervan onkundig was, weten wij niet. Zeker is echter, dat toen hij zich een avondje met de dienstbode H. R. van den Horst wilde afzonderen, de jongens uit hun dorp een halve liter jenever voor hun liefje opeischten.

Weigering kostte hem een half lam geslagen arm, maar de beide belhamels Piet R. en Egbert S. kostte het resp. f 25 of 25 dagen en f 15 of 1 maand tuchtschool.

Daarmede kwamen zij er nog schikkelijk af, gezien de eisch van 6 weken gevangenisstraf na hun hardnekkige ontkentenis.

Boven uit de PDAC van 11 januari 1934.

Er zijn ook gevallen bekend uit die tijd dat een jongen die met een bepaald meisje uit wilde gaan, eerst de vader een liter jenever moest brengen.

Burgerlijke stand van 13 Februari 1934.

(Nadruk verboden).

Geboren : Jacob, z. v. H. Zwinderman en J. H. Kort, Emmer-Erfseidenveen ; Ida Jantiena, d. v. G. Poede en W. Slagter, **Barger-Erfseidenveen** ; Lodewijk Antho- nie, z. v. J. Veenstra en J. Tabak, Barger-Erfseidenveen ; Hillegondus, z. v. S. Kloe-

Ontslag en overplaatsing van Onderwijzers.

Vijf slachtoffers.

B. en W. deelen mede, dat op grond van art. 28 der L. O. wet 1920 het aantal aanwezige leerkrachten aan de scholen **Barger-Erfseidenveen**, Emmen II, Erica III, Nieuw-Amsterdam, Nieuw-Weerdinge II, Noordbarge en Oranjedorp met één moet worden verminderd.

Aan de scholen **Barger-Erfseidenveen** en Nieuw-Weerdinge II komen daarvoor naar hun meening het eerst in aanmerking resp. de onderwijzers H. Breider en H. Koning, beiden de laatstaangestelde leerkrachten aan die scholen ; aan school III te Erica de onderwijzer E. R. de Vries, gehuwd met E. H. Moorlag, onderwijzeres aan genoemde school.

Desgevraagd stelde de heer De Vries zich indertijd vrijwillig beschikbaar om onder de gegeven omstandigheden te worden voorgedragen als overcompleet. Dit, in verband met de omstandigheid dat zijn echtgenote als onder-

Linksboven uit PDAC van 13 februari 1934.

Linksonder uit de PDAC van 1 mei 1934 en rechtsboven uit de Noord-Ooster van 28 april 1934.

Meester Breider van Barger Erfseidenveen had tijdig elders gesolliciteerd en was aangenomen als Hoofd der School te Sellingerbeetse. Hij was dus geen slachtoffer meer maar geluksvogel.

Rechtsonder uit de PDAC van 9 mei 1934. Regels zijn regels en ook al verhongeren je burens, je moet eerst een vervoersbewijs halen, waar je leges voor moet betalen, en dan mag je wat weggeven.

* VLAGTWEDDE, 27 April.

De raad dezer gemeente heeft wegens ziekte eervol ontslag verleend per 1 Mei e.k., aan den heer W. Bos Gzn. als hoofd der school te Jipsingboertange en goedgekeurd de overplaatsing als hoofd der school van den heer D. Wever van Sellingerbeetse naar Terapelkanaal en voorts benoemd, nadat den heer B. de Boer op zijn verzoek eervol ontslag was gegeven als hoofd der school te Boertange, als h. d. s. te Boertange den heer H. Harms, onderwijzer aldaar ; als h. d. s. te Sellingerbeetse den heer H. Breider te **Barger-Erfseidenveen** en als h. d. s. te Jipsingboertange den heer S. H. de Groot, thans tijd. te Noordbroek.

Een goede buur.

Jan S., arbeider te **Barger-Erfseidenveen** wilde zijn buurman helpen door hem een mud goede pootaardappelen, die ongeschikt waren voor pootgoed.

Verdachte zegt dat zijn buurman te arm is om zelf pootaardappelen aan te schaffen, zoodat hij hem uit goedheid een mud wenschte te geven. Toevallig kwam politie in de buurt en na onderzoek bleek dat verdachte geen vervoerbiljet bezat.

Getuige à décharge H. J. Jansen laat de aardappelen zien die niet geschikt waren voor pootgoed.

Hij heeft daarom een mud gekregen van zijn buurman, verdachte S.

Eisch f 3 boete of 3 d. hechtenis.

- 8 Omvattende van het dorp Nieuw-Amsterdam de huisnummers 1 t/m 251 en eventuele bisnummers; van het dorp **Barger-Erfscheidenveen** de huisnummers 1 t/m 72 en eventuele bisnummers.
- 9 Omvattende van het dorp Nieuw-Amsterdam de huisnummers 252 t/m 511 en eventuele bis- en volgnummers; van het dorp **Barger-Erfscheidenveen** de huisnummers 73 t/m 107 en eventuele bis- en volgnummers en het dorp Wilhelmsoord.

HOUT SPROKKELLEN IS VERBODEN.

Een gemakkelijke manier om aan brandhout te komen is eene zooals Johannus B. en zijn zoon Lucas te **Barger-Erfscheidenveen** in toepassing brachten. Zij gingen nl. in het bosch te Nieuw-Amsterdam, aan de Marchinawijk, en haalden daaruit een zak vol hout.

Getuige G. Hovenberg te Nieuw-Amsterdam heeft gehoord dat men bezig was met hout te hakken en een oogenblik daarna kwam verdachte met zijn zoon het bosch uit met een groote zak vol hout voorop de fiets.

Verdachte wist niet dat het kappen van hout verboden was en bovendien waren het slechts doode takken. Verdachte merkt op, dat getuige liever zelf het hout uit het bosch wil halen.

Eisch f 4 boete of 4 d. hechtenis en voor de zoon een berisping.

Links uit de Staatscourant van 22 mei 1934 met een verdeling van de gemeente Emmen in stem-districten. Barger Erfscheidenveen is een zelfstandig dorp met een eigen huisnummering. Ook Wilhelmsoord is een zelfstandig dorp.

Links uit de PDAC van 23 juni 1934. De tekst spreekt voor zichzelf.

Rechts uit de PDAC van 13 juli 1934.

Ook de veiling Spes Nostra lag binnen de begrenzing van Barger Erfscheidenveen.

Een mooi overzicht van wat er hier werd geteeld en wat de producten opbrachten op de veiling.

Getrouwd: Geene.
Overleden: H. Spiegelaar m. v. G. Kamping 56 j. **Barger-Erfscheidenveen** 61; C. A. Welmering vr. v. J. B. Wesseling 36 j. Erica 95.

Uit de PDAC van 25 mei 1934. Omdat de huisnummers via een bepaalde looproute zijn vastgesteld kunnen met behulp van adresvermeldingen, zoals hierboven, de huisnummering worden gereconstrueerd.

O. L. SCHOOL BESTAAT 30 JAAR (12 Juli).
Zaterdag a.s. zal het 30 jaar geleden zijn dat de O. L. School te **Barger-Erfscheidenveen** werd opgericht.

Naar we vernemen zal ter herdenking van dit feit een schoolfeest voor de kinderen worden gehouden.

VEILINGSBERICHT „SPES- NOSTRA” (12 Juli). — Spitskool f 2.60—f 4.10; roode kool f 7—f 7.90; witte kool f 6.50—f 7.10; sla f 1.20—f 1.60; andijvie f 2—f 2.20; aardappelen f 4—f 4.20; tuinboonen f 3.40—f 3.50; spinazie f 6.80—f 6.90; doppers f 5.30—f 7.30; peulen f 6.40—f 7.80; rabarber f 2.20—f 2.50; peen f 3.10—f 3.20; zwarte bessen f 6; roode bessen f 6—f 7.50; meloenen 15—23; aardbeien 14—18; frambozen 16—17; tomaten 6—10; snijboonen 14—16; dubbele wit 13—18; uien 5; wagenaars 7; witte komkommers I 4.20—4.50, II 3.20; bloemkool I 12.10, II 7.30, III 4.00.

VERBODEN SLAGHAAN.

Jan H., arbeider te **Barger-Erfscheidenveen** heeft met een slaghaan gevischt. Verdachte zegt, dat hij wel een paar vischjes heeft gepakt, doch het was met een gewoon stuk vet en niet zoozeer een slaghaan.

Eisch en vonnis f 5 boete of 5 d. hechtenis, met verbeurdverklaring der slaghaan.

NIEUW AMSTERDAM, 16 Juli. Naar aanleiding van het 30-jarig bestaan der O. L. school te Barger-Erfscheidenveen is aldaar Zaterdag school- en volksfeest gevierd. In de voormiddag was de optocht gehouden, waarin een 20-tal versierde wagens meereed. Hierna hadden kinder- en volksspelen plaats. Des avonds werd in de groote landbouwschuur van den heer Jonkman het feest voortgezet. Het geheel is ook mede door het mooie weer uitstekend geslaagd.

— Te **Barger-Erfscheidenveen** bij Nieuw-Amsterdam is een aantal korenmijten, ongeveer 15.000 K.G. gedorscht stroo, een prooi der vlammen geworden. Ongeveer 300 H.L. tarwe ging verloren. Een vonk uit de locomotief van de dorschmachine moet de oorzaak zijn.

Links uit de PDAC van 14 juli 1934. De journalist wist niet waar men het over had en noteerde wat hij meende te horen. Slaghaan moet zijn Slaghaam en vet moet net zijn. Jan H had een kruisnetje in elkaar geflanst, dat je in het water liet zakken en wanneer je vermoedde dat er vis boven zwom dan haalde je dat met een ruk naar boven. Werkt perfect, maar het mocht niet.

Links uit het DvhN van 17 juli 1934 over het schoolfeest en daaronder van 15 augustus 1934 uit Tjepke-ma's Courant uit Heerenveen.

DRONKENSCHAP.

Sietse W. te **Barger-Erfscheidenveen** is op 10 Aug. dronken geweest. Verdachte zegt, dat hij niet dronken is geweest. Hij had woorden gehad met zijn vrouw en die heeft de politie gehaald. Verdachte is toen gevlucht en toen ze hem later hebben gevonden had hij een maatje jenever in zijn zak, doch hij was niet dronken.

Eisch en vonnis f 12 boete of 12 d. hechtenis.

Boven uit de PDAC van 6 oktober 1934. Je moet als vrouw een keer doorpakken.

Onder de Burgerlijke stand van Emmen met weer vermelding van adressen.

Burgerlijke Stand van 22 December 1934.
(Nadruk verboden.)

Geboren: Martje IJmktje, d. v. J. de Jonge en G. Lassche Nieuw-Weerdinge aan boord; Minne, z. v. J. Tietema en J. de Haan, **Barger-Erfscheidenveen** 39; Grietje, d. v. A. Koopman en E. Wanders, Klazienaveen 195; Geert,

EMMEN.

Burgerlijke Stand van 19 Juni 1935.
(Nadruk verboden.)

Geboren: Arend, z. v. W. Mink en A. Vredelveld, **Barger-Erfscheidenveen** 30; Maria Aleida, d. v. H. H. Kocks en A. M. Mensen, Emmer-

BEDRIJFSONGEVAL MET DOODELIJKEN AFLOOP.

In de Turfstrooiselfabriek van de firma Veldkamp te Oud-Schoonebeekerveld heeft een ongeval plaats gehad met doodelijken afloop.

De nog jeugdige arbeider H. Nijland, woonachtig te **Barger-Erfseidenveen**, kreeg bij het z.g. latten zagen met een zaagmachine op een gegeven oogenblik een paal tegen het lichaam.

Onmiddellijk werd medische hulp ingeroepen van de artsen Idema en Uffen aldaar, die opname in het ziekenhuis te Hoogeveen noodig achtten.

Gistermorgen is N. aan zijn bekomen inwendige kwetsuren overleden.

Als de drank is in den man . . .

Jan R. te **Barger-Erfseidenveen** wordt verdacht op 11 Augustus Bernardus Sans te hebben mishandeld door hem met een schop op de rechterhand te slaan.

Getuige Sans verklaart, dat verdachte zijn broer wilde slaan. Getuige sprong toen tusschenbeide en ving den slag op.

Verdachte zegt, dat getuige's broer Jan een borrel op had. Die broer wilde hem eerst met een schop en toen met een pl.m. ½ M. lang mes te lijf. Toen greep verdachte de bewuste schop en sloeg hij naar Jan, welken slag Bernardus kreeg. Ook Bernard Sans had een borrel op en voerde z.i. wat in zijn schild.

De officier eischt wegens mishandeling f 15 of 15 dagen. Het vonnis luidt f 10 of 10 dagen.

Linksboven: Uit het Nvhn van 6 september 1935.

De tekst spreekt voor zichzelf.

Rechtsboven uit de PDAC van 8 maart 1936. Stroperij kwam veel voor en een veldwachter hield in principe iedereen aan of in de gaten die in het veld niet op openbare paden liep. Vaak werd een veldwachter getipt door de grondeigenaren en de houders van het jachtrecht.

Linksonder uit de PDAC van 26 september 1936. Twee tegen één is altijd moeilijk wanneer het om bewijs gaat.

Rechtsonder uit het Nvhn van 3 maart 1936. De gemeente besluit 6 woningen te bouwen in Barger Erfseidenveen. Waarschijnlijk betreft het hier de drie blokjes dubbele woningen aan de Verlengde Zijweg.

De volgende zaak is weer een jachtdelict. Johannes S., arbeider te **Barger-Erfseidenveen** heeft met een hond in het jachtveld geloopt.

Verdachte zegt, dat hij een boodschap moest doen. Hij is de binnenpaadjes langs gegaan en de hond liep hem na.

Getuige J. Jongkind, gemeenteveldwachter te Nieuw-Amsterdam, heeft van eenigen afstand gezien dat verdachte met een hond in het jachtveld liep. Toen verdachte de eigenaar van het jachtveld gewaar werd, ging hij er vandoor.

Kantonrechter: Waarom ging je er vandoor ?

Verdachte: Er kwam een geweldige groote kerel aan, zoodat ik bang werd. Ik wist toch niet wat de groote man wenschte ?

Kantonrechter: Misschien wou hij vragen hoe laat het was.

Verdachte : Dat heb ik niet afgewacht.

Getuige R. Lamberts, vervener te Nieuw-Amsterdam, zegt, „de lange man” te zijn geweest, waarvoor verdachte bang is geworden. Getuige zag verdachte het veld

B. en W. stellen voor 32 woningen te bouwen te Zwartemeer, 16 te Barger-Oosterveld, 10 te Emmer-Compascuum, 10 te Nieuw-Amsterdam, 6 te **Barger-Erfseidenveen**, 3 te Barger-Compascuum en 2 te Emmen. Totaal dus 79 woningen. Ook acht het college het wenschelijk om te Nieuw-Weerdinge woningen te bouwen en het stelt voor in die plaats een bouwterrein aan te koopen, groot 4.37.70 H.A. voor de som van f 4600 van P. Pottjegort te Musselkanaal.

Mishandeling bij Nw.-Amsterdam

Johannes S. te Nieuw-Amsterdam, Willem Siebe B. te Nieuw-Amsterdam, Egbert P. te Veenoord, Egbert B. te Veenoord, Cornelis W. te Stieltjeskanaal en Gerard M. te Amsterdamscheveld staan gezamenlijk terecht als verdacht van het feit, dat zij op 29 Maart resp. te **Barger-Erfsccheidenveen** en Veenoord de gebroeders A. D. en B. A. Bitter te Coevorden hebben mishandeld. Deze gebroeders waren te **Barger-Erfsccheidenveen** ten huize van zekeren Hazenberg. Willem Siebe B. ging toen eens kijken door de ruiten in het huis van Hazenberg en lichtte bij met een zaklantaarn. Een der gebroeders Bitter kwam toen naar buiten, greep den jongen en nam hem mee naar binnen. Na een poosje kwam hij met een paar schoppen tegen zijn broek weer naar buiten. Oorzaak dat B. door de ruiten keek en lichtte was het feit, dat de broers met een paar meisjes, een dochter van Hazenberg en zekere M. Bos, ten huize van Hazenberg vertoefden. B. wilde wraak nemen en verzamelde een troep kornuiten, die de jongens nadat zij de meisjes verlieten opwachttten. A. B. Bitter kon toen echter niet wegrijden, wjl de ketting van zijn fiets stuk was. Hij werd toen, naar hij zegt, mishandeld door Johannes S., Willem Siebe B., Egbert P. en Egbert B.

Getuige B. A. Bitter zegt, dat hij B. naar binnen gehaald heeft. Met een schop achter zijn broek ging hij na een poosje de deur weer uit. Het gelukte hem bij Hazenberg te ontkomen. Later heeft men hem bij Veenoord echter te pakken gehad. Een groot aantal jongens, waaronder de zes, die terecht staan, sloeg hem met stokken en vuisten.

Getuige Michellena Bos te Nieuw-Amsterdam, die met een der gebroeders in het huis van Hazenberg was, zegt eerst, dat zij liever den eed niet wil afleggen, wjl zij niets meer weet. Bij de politie heeft zij verklaard, dat zij zag, dat Willem Siebe B. met geweld de gebroeders A. D. Bitter stuk gooiden. V.

De geweldpleging in **Barger-Erfsccheidenveen**

De Rechtbank deed heden uitspraak in de zaak tegen den minderjarigen Johannes S., Willem Siebe B., beiden van Nieuw Amsterdam, Egbert P. en Egbert B., beiden uit Veenoord en den meerderjarigen Cornelis W. uit Stieltjeskanaal en Gerard M. uit Amsterdamscheveld, die terecht hadden gestaan wegens geweldpleging te Barger Erfsccheidenveen tegen de gebroeders A. D. en B. A. Bitter uit Coevorden, gepleegd op 29 Maart, toen dezen na een bezoek bij Hazenberg huiswaarts keerden.

Tegen de vier minderjarigen was twee maanden voorwaardelijke gevangenisstraf en tegen de twee meerderjarigen elk twee maanden gevangenisstraf onvoorwaardelijk. geëischt.

Links 28 november 1936 PDAC, boven 11 december

Harmannus L. uit Veenoord en Johannes S. uit **Barger-Erfsccheidenveen**, wegens het niet terugroepen van een bij hen behoorende hond toen zij in het jachtveld liepen, tot ieder f 10 subs. 10 dagen hechtenis.

De Kantonrechter had L. veroordeeld tot f 50.—, subs. drie maanden hechtenis en S. die al eens eerder voor eenzelfde feit was veroordeeld, tot f 75 subs. 3 maanden hecht.;

Onder: 12 augustus 1937 PDAC.

Ter benoeming van een hoofd der school II te Amsterdamscheveld bieden B. en W. de volgende alfabetische voordracht aan: D. de Boer, onderwijzer aan de o. l. school te **Barger-Erfsccheidenveen**; J. Bonnes, onderwijzer aan de o. l. school I te Emmer-Compascuum; H. J. M. Krijnen, onderwijzer aan de o. l. school I te Zwartemeer.

Bij de eerste stemming worden uitgebracht op den heer De Boer 9, Bonnes 3 en Krijnen 12 stemmen en 1 blanco. Bij de tweede vrije stemming krijgt de heer Krijnen 14 en De Boer 11 stemmen. De heer Krijnen is dus benoemd.

Uit PDAC

van 26

maart en 8

april 1937.

van der Leij

woonde aan

de Verleng-

de Zijweg.

Gehuwd geene.

Overleden : P. Post, vrouw van H. Pluim, 85 j., **Barger-Erfsccheidenveen** 94; T. Nijboer, 68 j., Roswinkel 200 ; A. Kuik, 41 j., Nieuw-Amsterdam.

van 7 April.

Grietje, d. v. M. van der Leij en A. van der Scheer, **Barger-Erfsccheidenveen** 43-5 ; Anna Elisabeth, d. v. J. Nusse en M. E.

Onder een verslag in het NvhN van 2 november 1937. Maatschappelijke vraagstukken hadden de aandacht en werden in de streek behandeld waarbij ook plaatselijke ervaringsdeskundigen, zoals meester Kroeze, een aandeel hadden.

Oriënteringcursus.

De tweede van de 6 aangekondigde oriënteringcursussen over maatschappelijke vragen, voor onderwijzers, werd Maandagavond in het hotel Grimme alhier gehouden. Evenals de eerste keer was ook nu de zaal geheel gevuld. Als referent trad op mr. H. de Bie, vice-president bij de Arrondissements-Rechtbank te Rotterdam, jarenlang kinderrechtter aldaar en tevens voorzitter van het Opvoedingsgesticht „Hoenderloo”, voorzitter van den Ned. Bond tot Kinderbescherming en vertegenwoordiger van de Regeering in de raad gevende commissie voor sociale zaken bij den Volkenbond. Spr. behandelde het onderwerp „De Kinderwetten en de onderwijzer”.

Als co-referent trad op de heer J. Kroeze, hoofd der school te **Barger-Erfsccheidenveen**, die in een humoristische speech zijn ervaringen meedeeld, uit de practijk van zijn schoolmeestersleven te **Barger-Erfsccheidenveen**.

De bijeenkomst, die ook nu weer geleid werd door mr. J. Cramer, uit Assen, directeur van de Vereeniging voor Opbouw van Drenthe werd tegen middernacht beëindigd.

Folkert R., venter te **Barger-Erfseidenveen** heeft een hond voor een fiets laten trekken, zelfs zonder het dier een zeel aan te doen. Bovendien had verdachte geen vergunning om het dier te laten trekken. Hij krijgt hiervoor een straf van f 5 of 5 dagen.

Links uit de Noord Ooster van 18 december 1937.

Rechts uit de PDAC van 15 januari 1938.

Linksonder uit de PDAC van 27 januari 1938 en onder uit dezelfde krant van 10 februari 1938.

Tonia L. te **Barger-Erfseidenveen** miste ook een reflector. Zij probeerde nog 50 cent af te dingen, doch dat gelukte haar niet.

DUISTER VERDWIJNEN VAN KANARIEKOOI.

Egbert B. te **Barger-Erfseidenveen** staat terecht als verdacht in den zomer van 1937 zich een kanariekooi te hebben toegeëigend, welke hij had geleend van W. Hobers te Nieuw-Amsterdam. Hij zou het kooitje hebben verkocht.

Verdachte bekent het kooitje te hebben geleend, doch verkopen deed hij het niet. Het werd door de kinderen kapot gemaakt en toen gooide hij de stukken weg.

Op de tafel staat een vogelkooitje. De politierechter vraagt verd. of het dit kooitje is dat hij leende.

Verdachte bekijkt het en zegt dat het inderdaad een kooitje is dat hij bezat. Hij kocht het met een kanarie voor f3 van Lammert Jacobs en ruilde het later met C. Mulder.

Getuige Hobers zegt dat het kooitje van hem is en dat hij het aan verdachte leende met een kanarie erin.

Ook de vrouw van Hobers, G. Knol, herkent het kooitje en zegt dat haar man het aan verd. leende.

Getuige C. Mulder te Nieuw-Amsterdam, zegt dat hij een kooitje van verd. ruilde tegen eenige konijnen. Het is het kooitje dat thans op tafel staat.

De officier eischt wegens verduistering 14 dagen gevangenisstraf.

HET KANARIEKOOITJE.

Egbert B. te **Barger-Erfseidenveen** staat weer terecht als verdacht van verduistering van een kanariekooitje ten nadeele van W. Hobers te Nieuw-Amsterdam. Deze zet nog eens uiteen waaraan hij zijn kooitje herkent. Als tweede getuige wordt gehoord L. Jacobs te Nieuw-Amsterdam, die zegt dat hij aan verd. een kooitje verkocht heeft met een kanarie erin voor f3. De koop vond plaats in zijn woning te Nieuw-Amsterdam, (terwijl verd. heeft verklaard dat de koop werd aangegaan te Zwinderseveld). Verder vraagt de politierechter den getuige een identiteitsbeschrijving van het kooitje, welke lang niet klopt.

Wachtmeester A. A. Veenbrink te Nieuw-Amsterdam legt nog eenige verklaringen omtrent zijn onderzoek af, waarna de officier we-

Tonia was de vrouw van T Lunenburg en de schoonmoeder van Bennemes. Zij woonde aan de Erfseidenweg 42. Rechts van de woning liep een pad in noordelijke richting. Ter hoogte van Scheidingsweg 19/21 stond een woning waar tot mei 1930 Arend Mink heeft gewoond, g/m Jacobje van der Leij. Na mei 1930 is hier Bennemes komen wonen die gehuwd was met een dochter van Lunenburg.

Rechts:: uit de PDAC van 22 februari 1938

Rechts: uit het blad Tubantia van 7 juli 1938. Lunenburg had in Twenthe een bekeuring opgelopen.

Geboren : Janna, d. v. G. Regtop en M. Kappen, **Barger-Erfseidenveen** 83-inw.; Anna Helena, d. v. J. J. Siekman en A. M.

Reglement autovervoer personen: A. L. te **Barger-Erfseidenveen** tot f100 — 50 d.

Emmen. Door het gemeentebestuur van Emmen werd aan de aannemers Jonker en Toenkamp gegund het bouwen van 47 woningen, t.w. 24 te Emmen, 12 te **Barger-Erfseidenveen**, 6 te Amsterdamscheveld (Zwartedijk) en 5 aan de Derksweg te Barger Oosterveen. De totaalprijs is f 80.500.

Links uit het Nvhn van 2 mei 1939. 12 woningen voor Barger Erfseidenveen

DE O. L. SCHOOL TE BARGER-ERFSCHIEDENVEEN 35 JAAR.

Uit de PDAC van 7
januari en 28 sep-
tember 1939.

Een feestelijke ouderavond ter herdenking van het 35-jarig bestaan van de O.L. School te **Barger-Erfscheidenveen**, werd Woensdag gehouden. Ruim een honderdtal ouders was in de kleuterschool samengekomen, om op waardige wijze dit feit te herdenken. Het hoofd der school, de heer J. Kroeze ging in korte trekken de geschiedenis der school en van het openbaar lager onderwijs in **Barger-Erfscheidenveen** na. De school werd eerst bevolkt met leerlingen der scholen Zuid-Barge en Nw.-Amsterdam en door leerlingen, die nog nooit een school bezocht hadden, maar nu verplicht waren ingevolge de invoering der leerplichtwet, onderwijs te ontvangen. Het eerste personeel bestond uit den heer T. Koopman, hoofd en mej. Stijfhoorn en den heer H. Lunsing. Gedurende deze 35 jaar zijn aan de school 7 hoofden verbonden geweest en verschillende onderwijzeressen en onderwijzers. Door de stichting van een Bijzondere school in Nw.-Amsterdam en Zuidbarga, verloor de school wel leerlingen maar geen leerkracht. De school telde verleden jaar gemiddeld 126 leerlingen en bij de opening voor 35 jaar 111 leerlingen. De bevolking volgt steeds met belangstelling het gebeuren in en om de school, de samenwerking is voorbeeldig, men denke slechts aan de schitterende beplanting achter

NIEUW-AMSTERDAM.

AUTO OP ONBEWAAKTEN OVERWEG GEGREPEN.

Zakenman gewond.

Woensdagavond omstreeks half acht is op den onbewaakten spoorwegovergang te **Barger-Erfscheidenveen** nabij deze plaats een nieuwe personenauto, waarmede de heer A. Kats alhier van een zakenreis terugkwam, door den trein Emmen—Zwolle gegrepen. De auto werd ongeveer 20 Meter megesleurd en kwam daarna, met vernielde voorzijde, in een sloot terecht. De heer Kats kwam er, gezien de ravage, betrekkelijk goed af. Hij brak een been en kreeg een blessure aan den schouder. De eerste hulp werd hem verleend door een paar hospitaalsoldaten, die in den trein zaten. Daarna werd de hulp van dokter Uffen ingeroepen, die het raadzaam achtte den patiënt ter behandeling naar het ziekenhuis te Emmen te vervoeren.

Een wonder mag het heeten, dat de heer Kats er zoo goed afgekomen is, daar de motor van de auto, die hij Woensdag voor het eerst bereed, daar z'n vorige auto opgeëischt was voor de defensie, geheel in elkaar gedrukt was. De treeplank van den trein zat zelfs in de auto, terwijl geen glas er heel was.

BARGER-ERFSCHIEDENVEEN.

10-JARIG BESTAAN KLEUTERSCHOOL „t Kopje” (23 Jan.) — Vrijdag vierde de kleuterschool „t Kopje” alhier haar tweede lustrum. Evenals voor vijf jaar had het bestuur allen uitgenoodigd die de stichting finantieel hadden mogelijk gemaakt. De voorzitter, de heer J. Kroeze, hoofd der o. l. school, dankte in z'n openingswoord het gemeentebestuur en den inspecteur van het l. o. dat de onderwijzers deze bijeenkomst konden bijwonen. Hij ging daarna zeer uitvoerig de geschiedenis van het schooltje na en prees **Barger-Erfscheidenveen** gelukkig met het bezit van zoo'n inrichting. Vooral de Centrale Vereeniging voor den Opbouw van Drenthe werd dank gebracht voor den steun die steeds door haar wordt gegeven. Hij deelde mede. dat het bestuur in deze 10 jaren slechts driemaal de boeken moest afsluiten met een tekort. Namens „Opbouw” bracht de directeur, de heer J. Cramer een felicitatie over. Hij noemde het een voorrecht aanwezig te mogen zijn. omdat „t Kopje” één der eerste gebouwtjes was die met hulp en onder toezicht der Centrale Vereeniging kon worden geopend. Hij roemde het ijverige bestuur, dat zoo voorbeeldig het gebouw en de leermiddelen onderhoudt. zoodat deze kleuterschool nog altijd een der beste is. Daarna feliciteerde mej. Woerlee, inspectrice van het kleuterschoolonderwijs. Zij noemde het een voorrecht voor de leidster, mej. Koopman, in zoo'n schooltje te mogen werken. waar alles steeds zoo keurig in orde is. Vervolgens wenschte mej. Eggink, schoolarts,

Uit de PDAC van 23 januari 1940. boven.

DE BANEN VAN „VOORWAARTS”.

De eerste echte IJszondag bracht Zondagmiddag een groote schare bezoekers op de banen van de ijsclub „Voorwaarts”. Evenals den vorigen Zondag werd ook thans weer een soldaat gelukkig gemaakt met een paar Friesche schaatsen, aangeboden door de Schaatsenfabrikanten J. Nooitgedagt & Zonen te IJlst. Het geluksnummer was no. 777 en de gelukkige winnaar de soldaat B. Mink te **Barger-Erfscheidenveen**.

Naar wij vernemen bestaan er voor deze week plannen voor wedstrijden voor marechaussee, politie, sportclubs en een licht-avond.

Boven: uit de PDAC van 29 januari 1940. Dit was de ijsbaan te Assen/Bovensmilde. Soldaat Bé Mink was gelegerd in de kazerne te Assen.

Onder: uit de PDAC van 29 april 1940. Niet duidelijk is waarom Aaltje in hoger beroep is gegaan, maar een fiets stelen van je buurvrouw ligt niet erg voor de hand. Er zal wel meer aan de hand zijn geweest.

Door Aaltje S., huisvrouw Sietse W. te **Barger-Erfscheidenveen**, is hooger beroep aangeteekend tegen het vonnis van den Politierichter te Assen, die haar wegens diefstal van een rijwiel bij haar buurvrouw E. de V. heeft veroordeeld tot twee maanden gevangenisstraf.

Verkoop Boerderij De Punt

Op nader te bepalen tijd (laatst Februari 1940) zullen in het café A. KOERTS te De Punt (gem. Vries), ten verzoeken van den Heer H. KNEGTERING te **Barger-Erfscheidenveen**, publiek worden verkocht:
Eene nog zoo goed als nieuwe

Kapitale Boerderij

met groote bij-schuur, apart stookhuis, erf, tuin en ongeveer 12½ H.A. best groenland en bouwland, uitmakende de ongeveer Zuidel. helft van de geheele plaats, alles zeer gunstig staande en gelegen in het zoogen. „Wildeveen”, te veilen in perceelen.

De boerderij ligt aan den grooten verkeersweg De Punt—Eelde en aan het Noord-Willemskanaal, bij het kruispunt Assen—Groningen en nabij het vliegveld te Eelde.

Alles bij nadere advertentie te omschrijven.

Aanv. huis etc. 1 Mei 1940, tuin 12 Maart 1940 en het groen- en bouwland dadelijk.

Uit het NvhN van 27 januari 1940. De heer Knegtering had ook ver van huis bezittingen.

inzate.

NW. AMSTERDAM. In café Kruimink werd publiek bij inzate verkocht:

1. Een huis met bouwland aan den Ringweg te Nw. Amsterdam gr. 22.40 are, ten verzoeken van de erven Welink en J. Elsinga. Ingezet door J. Schuiling te Amsterdamscheveld voor f 1378.—.
2. Een huis met bouwland, gr. plm. 1 ha. te **Barger-Erfscheidenveen** ten verzoeken van de erven K. Hendriks. Ingezet door W. Visscher te Nw. Amsterdam voor f 1201.—.
3. Een huis met bouwland gr. 12.90 te Barger-Erfscheidenveen in eigendom en ten verzoeken van H. J. Nijenhuis aldaar. Ingezet door G. Nijland te **Barger-Erfscheidenveen** voor f 450.—.

Links: Uit het Agrarisch Nieuwsblad van 2 augustus 1940 (links). Het eigen woningbezit in Barger Erfscheidenveen was in de loop der jaren toegenomen en dus ook de handel erin.

Rechtsboven uit het NvhN van 25 november 1940.

EMMEN. Naar we vernemen heeft de heer K. Bakker te Nieuw-Amsterdam zijn benoeming tot voorzitter van het bestuur van het waterschap „Barger-Erfscheidenveen” niet aangenomen.

EMMEN. Met ingang van 1 Aug. is benoemd tot onderwijzer aan de openbare school voor ulo te Emmercompascuum (hoofd de heer C. Goud) de heer H. Stelma te Schagen. — Tot onderwijzer aan de o.l.s. II Nieuw-Amsterdam (**Barger-Erfscheidenveen**, hoofd de heer W. Dijk) is benoemd de heer A. J. Vuyk te Ter Aar (Z.-H.).

Herijk maten en gewichten

De Burgemeester van Emmen maakt bekend:

A. dat dit jaar voor den herijk van maten en gewichten zitting zal worden gehouden in de gemeente Emmen als volgt:

te NIEUW-AMSTERDAM, in de o. l. school I aldaar, hoofd de heer H. Lunsing, voor de ijkplichtigen, wier geslachtsnamen (namen van firma's als geslachtsnamen te beschouwen) beginnen met de letters A t.m. M op Dinsdag 20 April a.s. van 9½—12 en van 13½—16½ uur; N t.m. Z en zij, die wonen in de voormalige dorpen Amsterdamscheveld, **Barger-Erfscheidenveen** en Wilhelmsoord en te Stieltjeskanaal en Veenoord, op Woensdag 21 April a.s. van 9—12 en van 13½—16 uur; te ERICA, in de o.l. school I aldaar, hoofd de heer K. Jonker, op Donderdag 22 April a.s. van 9½—12 en van 13—15½ uur;

Boven: uit het NvhN van 27 juni 1944. Een meester Vuyk komt naar Barger Erfscheidenveen.

Linksonder: uit het Drents Dagblad van 13 april 1943. Dit dagblad is ontstaan onder de Duitse bezetter in Drenthe en was in de oorlogsjaren het officiële orgaan van het Provinciale Bestuur.

In de tekst lezen we dat Barger Erfscheidenveen niet meer bestaat als zelfstandig dorp, maar een voormalig dorp wordt genoemd. Dat is ook na de oorlog zo gebleven.

Een reden om dit beknopt overzicht van gebeurtenissen in Barger Erfscheidenveen hiermee af te sluiten.

Met dank aan Remmelt Spiegelaar en mijn tante Matje Zondag-Mink voor hun grote bijdrage aan het verzamelen van de gegevens.

Norg, 24 mei 2019. Anne Post.